

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 2. juli 2021
Kontor: Koncerndigitaliseringsen-
heden
Sagsbeh: Maria Leander Gøgsig
Sagsnr.: 2021-0030-6183
Dok.: 2019369

Besvarelse af spørgsmål nr. 1217 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1217 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. juni 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Emil Sølvér Rehling

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1217 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Kan ministeren beskrive, hvordan backupsystemet er opsat i forhold til at gemme mails for hvert af de enkelte ministerier, samt hvornår praksis evt. er ændret for disse, herunder om op-sætningen er godkendt af Rigsarkivaren?”

Svar:

1. Justitsministeriet påbegyndte i 2018 et arbejde med at udarbejde generelle retningslinjer for statslige myndigheders opbevaring af slettede e-mails mv. Det har taget alt for lang tid at få udstedt retningslinjerne, men arbejdet forventes afsluttet efter sommerferien.

2. Størstedelen af ministeriernes departementer anvender Statens It til op-sætning af mailpostkasseopbevaring og backup af it-systemer. Konkret gør det sig gældende for Statsministeriet, Finansministeriet, Justitsministeriet, Social- og Ældreministeriet, Klima, Energi- og Forsyningsministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug- og Fiskeri, Børne- og Undervisningsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Erhvervsministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Indenrigs- og boligministeriet, Miljøministeriet og Kulturministeriet.

Justitsministeriet har derfor indhentet en udtalelse fra Statens It, der har oplyst følgende:

”Statens It kan oplyse, at der skelnes mellem opbevaring af mailpostkasser og backup af it-systemer (servere), jf. nedenfor.

Opbevaring af mails og postkasser

Statens It har i 2018 bidraget til Statsministeriets besvarelse af spørgsmål om samme emne, REU spm. 40 (alm. del) vedr. Statens It's standard praksis vedr. opbevaring af mails og postkasser. Af svaret fremgik det, at fratrådte medarbejderes postkasser bliver slettet 90 dage efter, at medarbejderen er fratrådt, jf. Statens It's instruks for generel brugeradministration. Statens It har herefter administrativt mulighed for at gendanne den slettede postkasse i op til 90 dage efter sletningen.

Dette betyder konkret, at fratrådte medarbejderes postkasser er til rådighed for Statens It med henblik på genskabelse i op til 180 dage. Mails kan kun genskabes i op til 180 dage, i de tilfælde, hvor den fratrådte medarbejder ikke har slettet sine mails

ved fratrædelsen. Hvis medarbejderen har slettet sine mails ved sin fratrædelse, kan de altså kun genskabes i 90 dage.

For fratrådte ministre gælder den standardprocedure, at data ikke slettes for disse, men at de opbevares i Statens It's Exchange-miljø (mailsystem). Der er på nuværende tidspunkt ikke fastsat en dato for evt. sletning af disse.

Jf. svaret på REU spm. 40 (alm. del) skelner Statens It således mellem ministre og øvrige medarbejdere ved opbevaring af mailpostkasser i henhold til instruks for generel brugeradministration.

Ministerierne har mulighed for at instruere Statens It, såfremt medarbejdere (dvs. alle, som ikke er ministre eller tidligere ministre), *ikke* skal slettes efter den praksis, som er nævnt ovenfor.

Fra Statens It's praksis (jf. "instruks for generel brugeradministration") afviger følgende kunder:

1. Statsministeriets departement: Alle mails gemmes i 68 år¹ og postkasser for fratrådte medarbejdere slettes aldrig. Dette gælder både gamle og nye medarbejdere.
2. Justitsministeriets departement: Alle mails gemmes i 68 år og postkasser for fratrådte medarbejdere slettes aldrig. Dette gælder både gamle og nye medarbejdere.
3. Fødevareministeriets institutioner inkl. departementet: Alle mails gemmes i 68 år og postkasser for fratrådte medarbejdere slettes aldrig – dette er først gældende fra 10. maj 2021, hvor Statens It modtog samt effektuerede en bestilling herom, dvs. proceduren gælder for eksisterende medarbejdere samt de medarbejdere, der fratræder *efter* aktiverings-tidspunktet. Slettepraksis for nye medarbejdere er ikke ændret, da bestillingen kun vedrører medarbejdere som var ansatte på bestillingstidspunktet grundet omfanget af Granskningskommissionens undersøgelse. For medarbejdere ansat efter bestillingstidspunktet gælder Statens It's standardpraksis om sletning af medarbejders postkasser som anført ovenfor.
4. Miljøministeriets departement: Alle mails gemmes i 68 år og postkasser for fratrådte medarbejdere slettes aldrig – dette er dog først gældende fra 17. maj 2021, hvor Statens

¹ Det er en teknisk begrænsning i leverandørens (Microsofts) mailplatform, der gør, at mails ikke kan gemmes i mere end 68 år.

It modtog samt effektuerede bestilling herom, dvs. proceduren gælder for eksisterende medarbejdere samt de medarbejdere, der fratræder *efter* aktiveringstidspunktet. Slettepraksis for nye medarbejdere er ikke ændret, da bestillingen kun vedrører medarbejdere som var ansatte på bestillingstidspunktet grundet omfanget af Granskningskommissionens undersøgelse. For medarbejdere ansat efter bestillingstidspunktet gælder Statens It's standardpraksis om sletning af medarbejderes postkasser som anført ovenfor.

Backup af it-systemer

Under visse forudsætninger, og deraf følgende begrænsninger, kan Statens It gendanne (hele) postkasser ud over de ovenfor anførte frister for standardopbevaring af mailpostkasser; en såkaldt backup, som primært anvendes i beredskabssituationer, hvor der er behov for at genskabe it-systemer. Disse begrænsninger vil bl.a. afhænge af, hvorvidt medarbejderen er ansat eller fratrådt:

- For medarbejdere, der ikke er fratrådt gælder, at Statens It, under visse forudsætninger, kan genskabe mailpostkasser i op til 150 dage.
- For medarbejdere, der er fratrådt kan Statens It, i bedste fald, genskabe i op til 240 dage. Dette vil afhænge af flere omstændigheder, herunder hvor aktiv brugeren har været i forhold til selv at slette mails i perioden op til fratrædelsestidspunktet.”

Som det fremgår af bidraget fra Statens It, har fire ministerier en slettepraksis, der afviger fra Statens It's standardopsætning, hvilket begrundes i kommissionsundersøgelser. Justitsministeriet ændrede praksis i 2018 af hensyn til bl.a. Tibetkommissionens undersøgelse. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet et uddybende bidrag fra de tre øvrige ministerier ved Statens It, som har en slettepraksis, der afviger fra standardopsætningen.

Statsministeriet har oplyst følgende:

”Statsministeriet kan henvise til statsministerens besvarelse af 6. november 2018 af spørgsmål nr. 40 fra Folketingets Retsudvalg. Som det bl.a. fremgår heraf ændrede Statsministeriet praksis af hensyn til såvel Tibetkommissionens som Undersøgelseskommissionen om SKATs undersøgelse.”

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har oplyst følgende:

”Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan oplyse, at der i ministeriet ikke har været overvejelser om en lokal løsning i forhold til at sikre e-mails gennem længere tid. Ministeriet afventer således Justitsministeriets udarbejdelse af fælles retningslinjer for opbevaring og sletning af mails.

I forbindelse med de undersøgelser der er iværksat i forbindelse med sagen om aflivning og nedgravning af mink, har Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri fra den 10. maj 2021 indført et midlertidigt stop for sletning af medarbejderes e-mail.”

Miljøministeriet har oplyst følgende:

”Miljøministeriets departement har ikke generelt undersøgt eller haft generelle drøftelser om at overveje løsninger, som kan sikre e-mails gennem længere tid end den nuværende løsning.

I forbindelse med minkkommissionens arbejde er der taget en beslutning om midlertidigt at stoppe sletning af e-mails.”

3. Justitsministeriet har indhentet selvstændigt bidrag fra ministerier, der anvender andre leverandører end Statens It. Konkret er dette tilfældet for Udenrigsministeriet, Skatteministeriet, Sundhedsministeriet, Forsvarsministeriet og Transportministeriet.

Udenrigsministeriet har oplyst følgende vedr. deres opsætning af backupsystemer for e-mails:

”På Udenrigsministeriets mail-databaser udføres inkrementel backup hver 4. time og fuld backup en gang om ugen, som fortsætter i 4 cyklusser efterfulgt af en månedlig backup. Efter 12 gennemførte månedlige backups gemmes den sidste månedsbackup som et helt års backup. Årsbackup gemmes i 5 år. Det er derfor muligt at genskabe e-mails i op til 5 år. Ministeriets journalisering i regi af Rigsarkivet følger retningslinjerne herfor. Backup-systemet har ikke har været gjort til genstand for særskilt forelæggelse for Rigsarkivaren.”

Ministeren for Udviklingssamarbejde og Nordisk samarbejde er omfattet af Udenrigsministeriets bidrag.

Skatteministeriet har oplyst følgende vedr. deres opsætning af backupsystemer for e-mails:

”Udviklings- og Forenklingsstyrelsen oplyser, at mailsystemet i Skatteministeriets departement kører i Microsoft Exchange Online, som er en cloud-løsning. Der tages ikke traditionel ekstern backup, idet de indbyggede sikkerhedsfunktioner og datarobustheden ikke nødvendiggør det.

Gældende praksis for Skatteministeriets departement er, at der ikke foretages nogen automatisk sletning af mailbokse. Dette gælder både nuværende og fratrådte medarbejdere. Den sidste manuelle sletning blev foretaget i 2010. Beslutningen om at undlade at slette mails blev truffet i forbindelse med nedsættelsen af Undersøgelseskommission om SKAT. Formålet er at sikre, at der ikke slettes mails, som måtte vise sig at være relevante for undersøgelseskommissionens arbejde.

Mailbokse for fratrådte medarbejdere kan fremsøges direkte i Microsoft Exchange Online. Denne praksis har været gældende siden før 2010. Udviklings- og Forenklingsstyrelsen er i gang med at undersøge behovet for at fastlægge retningslinjer for opbevaring og sletning af fratrådte medarbejders mailbokse.

For så vidt angår såkaldt permanent slettede mails (dvs. mails slettet fra ”Slettet post” folderen) er gældende praksis, at disse gemmes i 6 år regnet fra modtagelsesdato (også kaldet Litigation Hold), hvorefter de slettes automatisk. Det er derfor muligt at genfinde permanent slettede mails 6 år tilbage, hvis der er information om, hvilken mail man søger efter f.eks. afsender/modtager/dato.”

Sundhedsministeriet har oplyst følgende vedr. deres opsætning af backup-systemer for e-mails:

”Sundhedsministeriet (SUM) har til besvarelse af spørgsmål indhentet bidrag fra Sundhedsdatastyrelsen (SDS) vedr. departementets procedurer og tekniske set-up omkring e-mails. SDS har oplyst SUM om den aktuelle løsningspraksis. SUM overdrager i 2021/primo 2022 sin basis-it, herunder mailsystem til Statens It, hvorfor det vil være den løsningpraksis, som Statens It stiller til rådighed, som også vil beskrive SUM fremtidige løsningspraksis.

SDS har oplyst følgende til REU spm. 1217 vedr. backup-systemer i SUM:

SUM tager backup hver nat af hele mailkontoen, inkl. de mails, som er slettet én gang og ligger i mappen ”Slettet post”. Denne backup bevares i 120 dage, hvori også indgår slettede mails, som inden for de 120 dage evt. dobbeltslettes fra mappen ”slettet post”. Dog vil mails modtaget om dagen og dobbelt-slettet

samme dag ikke komme med i den kørte back-up den efterfølgende nat. For SSI, SDS og Koncern HR er backup på 120 dage indført fra juni 2021, men har været gældende løsningen for departement og øvrige styrelser.

Ved ophør af ansættelsen bevares mailkontoen i 90 + 120 dage, før mailkontoen slettes. For departementets ophørte ansatte er der fra efteråret 2020 indført en ny praksis, hvor mailkontoen inkl. mappen ”slettet post”, som den så ud på ophørsdagen, først slettes efter hhv. 1 år (medarbejdere) eller 3 år (ledelse, fra kontorchef og op).”

Forsvarsministeriet har oplyst følgende vedr. deres opsætning af backupsystemer for e-mails:

”Forsvarsministeriets departement benytter sig primært af ét system, som består af to forbundne mailsystemer – ét internetvendt mailsystem @fmn.dk og ét mailsystem på Forsvaret Integrerede Informatiknetværk (FIIN). Backupsystemet på @fmn.dk er alene sat til ét år, idet alle modtagne mails automatisk overføres til FIIN. Backupsystemet på FIIN er sat til at gemme mails i fem år. Mails, der slettes, kan gendannes i de fem år. Nedlagte mailbokse gemmes i minimum fem år.

Foruden ovennævnte benytter Forsvarsministeriets departement sig af Forsvarets Hemmelige Netværk (FSV HEMNET) og Regeringens Krisestyringsnetværk til Hemmeligt (REGNEM). Grundet klassifikationen på disse systemer kan det alene oplyses, at der tages backup regelmæssigt.

Rigsarkivaren har godkendt Forsvarsministeriets elektroniske sags- og dokumenthåndteringssystem (ESDH-system) og fører løbende tilsyn med anvendelsen heraf. Rigsarkivaren har derfor ikke taget særskilt stilling til backupsystemet.”

Transportministeriet har oplyst følgende vedr. deres opsætning af backupsystemer for e-mails:

”Transportministeriet anvender MS Outlook som mail program og MS Exchange som mailserver. Der laves en daglig backup på Exchange-serveren, således at indholdet kan genskabes i tilfælde af, at serveren bliver kompromitteret eller på anden vis skal genskabes.

Brugerkonti lukkes ved fratrædelse og nedlægges helt efter 30 dage, hvorefter mail fra den nedlagte konto ikke længere er tilgængelige.

Proceduren tager afsæt i, at alle for sager nødvendige og betydende mails løbende er overført til ESDH systemet og herefter sagsført og evt. journaliseret med tidsbegrænset adgang. Proceduren har været uændret gennem mere end 15 år og er ikke drøftet med Rigsarkivaren.”

Justitsministeriet har med henblik på generelt at belyse spørgsmålet om godkendelse af opsætning hos Rigsarkivaren indhentet en udtalelse fra Kulturministeriet, der har oplyst følgende:

”Rigsarkivet godkender statslige myndigheders sags- og dokumenthåndteringssystemer inden ibrugtagning, jf. cirkulære nr. 9290 af 21. juni 2013 om anmeldelse og godkendelse af it-systemer. En godkendelse kan opnås, når der findes en instruks for brugen af systemet samt en teknisk beskrivelse af systemet, som sikrer, at systemet teknisk set kan afleveres til Rigsarkivet. Mails og øvrige dokumenter hos myndighederne skal journaliseres i sådanne godkendte sags- og dokumenthåndteringssystemer, når de er omfattet af reglerne om journaliseringspligt. Data fra systemerne afleveres til Rigsarkivet ca. hvert 5. år. Det hører ikke under Rigsarkivets ressort at føre tilsyn med journaliseringspligten. Såfremt der planlægges væsentlige ændringer i et sags- og dokumenthåndteringssystem skal systemet genanmeldes til Rigsarkivet, jf. § 21 i ovennævnte anmeldelsescirkulære. På baggrund af genanmeldelsen vurderer Rigsarkivet, om der skal ske periodeskift og aflevering af systemet før ændringen implementeres. Rigsarkivet godkender ikke opsætningen af backupsystemer til mailbokse.”